Pluribus: *sup.* verbis scribam.
Denuntiandum: *declarar, intimar.*
Malo: *sup.* scire.

CARTA VII.

ARGUMENTO.

Encárgale, que emplee su ingenio en ponerse bueno y sano.

Tullius Tironi S. D.

Ægypta ad me venit pridie id. aprilis. Is etsi mihi nuntiavit, te planè febri carere, et bellè habere; tamen, quod negavit, te potuisse ad me scribere, curam mihi attulit: et eò magis, quòd Hermia, quem eodem die venire oportuerat, non venerat. Incredibili sum solicitudine de tua valetudine, qua si me liberaris, ego te omni cura liberabo. Plura scriberem si jam putarem, libenter te legere posse. Ingenium tuum, quod ego maximì facio, confer ad te mihi, tibique conservandum. Cura te etiam atque etiam diligenter. Vale.

Scripta jam epistola, Hermia venit. Accepi tuam epistolam vacillantibus litterulis, nec mirum, tam gravi morbo. Ego ad te Ægyptam misi, quod nec inhumanus est, et te visus est mihi diligere, ut is tecum esset: et cum eo coquum, quo uterere. Iterum. Vale. *Lib.* 16, *ep.* 13.

NOTAS.

Ægypta: *un esclavo llamado así.*
Bellè: *te sentias grandemente.*

LIBRO IV.

De las cartas petitorias.

CARTA PRIMERA.

ARGUMENTO.

Ciceron habia de suceder á Apio en el gobierno de la Cilicia, y le pide en esta carta se la deje en el mejor estado posible para tener menos que hacer en él.

M. T. C. proconsul Appio Pulchro imperatori S. D.

Cum et contra voluntatem meam, et præter opinionem accidisset, ut mihi cum imperio in provinciam proficisci necesse esset, in multis et variis molestiis, cogitationibusque meis, hæc una consolatio occurrebat, quòd neque tibi amicior, quàm ego sum, quisquam posset succedere: neque ego ab ullo provinciam accipere, qui mallet eam mihi quàm maximè aptam, explicatamque tradere. Quòd si tu quoquè eamdem de mea voluntate erga te spem habes, ea te profectò numquam fallet. A te maximo opere pro nostra summa conjunctione, tuaque singulari humanitate etiam atque etiam quæso, et peto, ut quibuscumque rebus poteris, poteris autem plurimis, prospicias, et consulas

rationibus meis. Vides ex senatusconsulto provinciam esse habendam; si eam, quod ejus facere potueris, quàm expeditissimam mihi tradideris, facilior erit mihi quasi decursus mei temporis. Quid in eo genere efficere possis, tui consilii est. Ego te, quod tibi veniet in mentem mea interesse, valde rogo. Pluribus verbis ad te scriberem, si au tua humanitas longiorem orationem expectaret; aut id fieri nostra amicitia pateretur; aut res verba desideraret, ac non pro se ipsa loqueretur. Hoc velim tibi persuadeas, si rationibus meis provisum esse intellexero, magnam te ex eo, et perpetuam voluptatem esse capturum. Vale. *Lib.* 3, *ep.* 2.

NOTAS.

Quoad: *en cuanto pudieres hacer.*

Decursus: *es correr cuesta abajo, que se hace con poco trabajo, y aqui significa pasar el tiempo de su gobierno con facilidad.*

CARTA II.

ARGUMENTO.

Ciceron habia sido desterrado de Roma por Clodio tribuno de la plebe, y desde el lugar de su destierro escribe esta, pidiendo á Metelo, que era cónsul, ayude á su restitucion.

M. T. C. Q. Metello Nep. Consuli S. D.

Litteræ Quinti fratris, et T. Pomponii, necessarii mei, tantum mihi spei dederant, ut

in te non minus auxilii, quàm in tuo collega mihi constitutum fuerit. Itaque ad te litteras statim misi, per quas, ut fortuna postulabat, et gratias tibi egi, et de reliquo tempore auxilium petii. Postea mihi non tam meorum litteræ, quàm sermones eorum, qui hàc iter faciebant, animum tuum immutatum significabant; quæ res fecit, ut tibi litteris obstrepere non auderem. Nunc mihi Quintus frater meus mitissimam tuam orationem, quam in senatu habuisses, præscripsit: qua inductus, ad te scribere sum coactus; et abs te quantum tua fert voluntas, peto, quæsoque, ut tuos mecum serves potiùs, quàm propter arrogantem crudelitatem tuorum me oppugnes. Tu, tuas inimicitias ut reipublicæ donares, te vicisti: alienas ut contra rempublicam confirmes, adduceris? Quòd mihi tua clementia opem tuleris, omnibus in rebus me fore in tua potestate tibi confirmo; sin mihi neque magistratum, neque senatum, neque populum auxiliari propter eam vim, quæ me cum republica vicit, licuerit: vide, ne, cum velis revocare tempus omnium conservandorum, cum, qui servetur, non erit, non possis. Vale. *Lib.* 5, *ep.* 4.

NOTAS.

Collega: *P. Léntulo.*

Obstrepere: *molestarte.*

Arrogantem: *soberbia.*

Ut: *á deponer tu enemistad por la república.*

CARTA III.

ARGUMENTO.

Pidele á Bruto, que favorezca al liberto de L. Ticio, para que cobre un dinero, que se le debia á este último.

M. T. C. Bruto S. D.

L. Titio Strabone, equite romano, in primis honesto, et ornato, familiarissimè utor. Omnia mihi cum eo intercedunt jura summæ necessitudinis. Huic in tua provincia pecuniam debet P. Cornelius. Ea res à Volcatio, qui Romæ jus dicit, rejecta in Galliam est. Peto à te hoc diligentiùs, quàm si mea res esset, quò est honestius de amicorum pecunia laborare, quàm de sua, ut negotium conficiendum cures, ipse suscipias, transigas, operamque des, quoad tibi æquum, et rectum videbitur, ut quàm commodissima conditione libertus Strabonis, qui ejus rei causa missus est, negotium conficiat, ad nummosque perveniat. Id et mihi gratissimum erit, et tu ipse L. Titium cognosces amicitia tua dignissimum. Quod ut tibi curæ sit, ut omnia solent esse, quæ me velle scis, te vehementer etiam atque etiam rogo. Vale. *Lib.* 13, *ep.* 14.

NOTAS.

Jus: *es Juez.*
Rejecta: *fue remitida.*
Quò: *en cuanto.*

CARTA IV.

ARGUMENTO.

Pide á Culéolo, que favorezca á Luceyo.

M. T. C. L. Culleolo proconsuli S. D.

L. Luccejus meus, homo omnium gratissimus, mirificas tibi apud me gratias egit, cum diceret, omnia te cumulatissimè, et liberalissimè procuratoribus suis pollicitum esse. Cum oratio tua tam ei grata fuerit, quàm gratam rem ipsam existimes fore, cum, ut spero, quæ pollicitus es, feceris? Omninò ostenderunt bulliones, sese Luccejo Pompeji arbitratu satisfacturos. Sed vehementer opus est nobis, et voluntatem, et auctoritatem, et imperium tuum accedere. Quod ut facias, te etiam atque etiam rogo. Illudque mihi gratissimum est, quod ita scium Lucceji procuratores, et ita Luccejus ipse ex litteris tuis, quas ad eum misisti, intellexit, hominis nullius apud te auctoritatem, aut gratiam valere plùs quàm meam. Id ut re experiatur, iterum et sæpiùs te rogo. Vale. *Lib.* 13, *ep.* 42.

NOTAS.

Oratio: *tus palabras.*
Rem: *las obras.*

CARTA V.

ARGUMENTO.

Dale á Paulo la enhorabuena del consulado, y le pide que haga, que no le prolonguen el tiempo de su gobierno.

M. T. C. imperator L. Paulo consuli designato S. D.

Etsi mihi numquam fuit dubium, quin te populus romanus pro tuis summis in rempublicam meritis, et pro amplissima familiæ dignitate, summo estudio, sunctis sufragiis consulem facturus esset; tamen incredibili lætitia sum affectus, cum id mihi nuntiatum est, eumque honorem tibi deos fortunare volo; à teque ex tua, majorumque tuorum dignitate administrari. Atque utinam præsens illum diem mihi optatissimum videre potuisem, proque tuis amplissimis erga me studiis, atque beneficiis tibi operam meam, studiumque navare. Quam mihi facultatem quum hic nec opinatus, et improvisus provinciæ casus eripuit; tamen, ut te consulem rempublicam pro tua dignitate gerentem videre possim, magnoperè à te peto, ut operam des, efficias, ne quid mihi fiat injuriæ, neve quid temporis ad meum annuum munus accedat. Quod si feceris, magnus ad tua pristina erga me studia cumulus accedet. Vale. *Lib.* 15, *ep* 12.

NOTAS.

A teque: *y que lo desempeñes como corresponde á tu dignidad y á la de tus mayores.*

Munus: *al año de mi gobierno.*

LIBRO V.

De las cartas gratulatorias, y de accion de gracias.

CARTA PRIMERA.

ARGUMENTO.

Dale á Curion la enhorabuena de que le habian hecho tribuno de la plebe: aconséjale con encarecimiento, que no se deje gobernar por otros; y concluye pidiéndole no permita, que le prolonguen el tiempo de su gobierno.

M. T. C. proconsul Curioni tribuno plebis S. D.

Sera gratulatio reprehendi non solet, præsertim si nulla negligentia prætermissa est. Longè enim absum: audio serò. Sed tibi et gratulor, et, ut sempiternæ laudi tibi sit iste tribunatus, exopto; teque hortor, ut omnia gubernes, et moderere prudentia tua: ne te auferant aliorum consilia. Nemo est, qui tibi sapientiùs suadere possit, te ipso: numquam labere, si te audies. Non scribo hoc temerè: cui scribam, video: novi animum, novi consilium tuum. Non vereor, ne quid timidè, ne quid stultè facias, si ea defendes, que ipse recta esse senties. Quòd in id reipublicæ tempus non incideris, sed veneris, juditio enim tuo non casu,